

Noviny z dediny... do každej rodiny

Obec Lietavská Svinná - Babkov

Rok 2020

Príhovor starostu obce

Vážení spoluobčania.

Blížia sa sviatky Vianoc a s nimi prichádza aj koniec roka. Máme za sebou ďalší rok, ďalší kus života, ktorý bol výrazne ovplyvnený koronavírusom COVID-19. Verím, že pre väčšinu z nás bol naplnený aj pozitívnymi vecami.

Chcel by som sa poďakovať za kvalitnú prácu všetkým poslancom obecného zastupiteľstva, hlavnému kontrolórovi obce, všetkým pracovníkom a spolupracovníkom obecného úradu, členom komisií pri obecnom zastupiteľstve, riaditeľke základnej a materskej školy, učiteľom i všetkým nepedagogickým zamestnancom, Farskému úradu v Lietave a aktívnym pracovníkom našej obce.

Taktiež toto je príležitosť na vďačnosť Vám, všetkým spoluobčanom, s ktorými sa stretávame a žijeme, za Vašu ústretovosť voči obci.

Do nastávajúceho roku 2021 Vám želim čo najviac síl a šťastia v každodennom živote. Prijmite prosím, aj želanie pevného zdravia a pohody, veľa osobných a pracovných úspechov.

Vladimír Jamečný
starosta

HERBÁR LUDU VÁHU (HERBARIUM POPULI VAGI) je umelecko-odborný projekt, ktorý formou veľkoformátového nástenného kalendára dokumentuje ľudový odev vybraných obcí Stredného Považia a blízkeho okolia v Rajeckej doline. Aj naša obec je jeho súčasťou a vďaka zachovaniu originálneho ľudového odevu a možno aj pre jeho skromnú krásu a nevšednosť, bol ženský a mužský kroj z Lietavskej Svinnej vybraný pre tento projekt. Je potešujúce, že aj takýmto spôsobom prezentácie bude zviditeľnená naša obec. Odborným garantom je etnológ PhDr. Richard Benech, autor umeleckých fotografií je Michal Zahornacký (foto na obale: Žena z Fačkova a Lietavskej Svinnej). Kto má záujem o tento kalendár na rok 2021, môže sa prihlásiť na OcÚ.

S. Jamečná

Názov:	Noviny z dediny
Náklad:	650 ks
Vydanie:	december 2020
Redakčná rada:	Vladimír Jamečný, Tomáš Badík, Soňa Jamečná, Janka Barčiaková, Monika Hriníková, Michal Masný
Vydáva:	Obec Lietavská Svinná - Babkov
Grafická úprava a príprava tlače:	Tomáš Badík
Fotografia na prednej strane obálky:	Michal Zahornacký
Tlač:	Rudolf Dobroň - PRESSIT - sieťotlač, Š. Hulína 9, 013 11 Lietavská Lúčka
Kontakt:	www.obcelietsvinnababkov.sk novinyzdediny.lsb@gmail.com
Neprešlo jazykovou korektúrou	NEPREDAJNÉ

Čo sa nám spoločne podarilo

S oslavami Silvestra 2019 a vítaním nového roku by ani jedného z nás nenapadlo, aký scenár môže byť písaný pre tento rok 2020. Prvé tri mesiace boli pokojné, vnímali sme, že v Číne sa rozbieha nejaké vírusové ochorenie, zima ustupovala a postupne sme tu „na dedine“ rozmýšľali, kedy už budeme môcť vyjsť do záhrad, na roľu, do prírody, sadiť, športovať atď. No to, čo nasledovalo, asi len málokto z nás, ak vôbec, predpokladal. Celosvetová situácia okolo šírenia a boja s infekčným ochorením COVID-19 vyvolaného koronavírusom SARS-CoV-2 mala a má dopad na celospoločenské dianie, ekonomiku, na Slovensko, na našu obec, na naše rodiny.

Áno, v tom čase na začiatku by sa dalo povedať „mňa sa to netýka“, „nás sa to netýka, veď tu v obci sme tak ďaleko“. Opak bol pravdou a či si to uvedomujeme alebo nie, globalizácia, rýchly pohyb ľudí a tovaru naprieč kontinentami a ekonomické vplyvy prepojenej ekonomiky sa týkajú aj mňa, nás všetkých. A tak sa stalo, že od prvého identifikovaného pacienta so závažným respiračným ochorením v decembri roku 2019 v čínskom meste Wu-chan sme už od marca boli zasiahnutí opatreniami proti zabráneniu šírenia sa toho ochorenia aj u nás v obci. Táto situácia nás viac či menej sprevádza celým týmto rokom. Dalo by sa povedať, že nič iné sa nerieši, či vláda SR, ministri, spravodajské médiá, tak aj naše diskusie s priateľmi, spoluobčanmi

sa zapodievali práve touto témou, akoby ostatné témy išli do úzadia. Veď ako ináč, kto by si dovedty vedel predstaviť, že ani Veľkú noc nebudeme môcť sláviť v kostole na omši, alebo výučbu našich detí riešiť virtuálne, dištančným vzdelávaním. Samozrejme, pokiaľ sa človek nechá unášať prúdom médií, nedajbože hoaxami*, tak je veľmi ťažké nájsť si niečo pozitívne a žiť v pokoji. Pozitívne myslieť práve v tejto dobe je náročné a vyžaduje to odhodlanie, energiu, zámerné správanie, pevnú vôľu, vieru, nádej a lásku. Je ľahké rozprávať, že je potrebné vnímať tieto zmeny ako príležitosť pre niečo iné, nové, no častokrát je to ťažké uskutočniť, je ťažké sa „držať nad vodou“ sám.

- Na jednej strane ponorková choroba po opatreniach byť doslova „zavretý“ doma – no na druhej strane väčší čas v rámci rodiny, čas na seba navzájom. Čo je väčším darom ako láskyplný čas venovaný svojmu dieťaťu, mame, otcovi, starkej, starkému, vnúčaťu? Na to príležitostí bolo...
- Na jednej strane samota starých ľudí bez možnosti ísť na sv. omšu, na druhej strane prežívať duchovno aj doma a zažiť aj sv. omšu z Vatikánu, z TV LUX, vypočuť si Božie slovo aj od iných kňazov, zvolať svojmu blízkeму, kamarátovi, kamarátke. Na to príležitostí bolo...
- Na jednej strane obmedzené stretávanie, ale na druhej strane sme spoznali, aká krásna príroda je

okolo obce pri prechádzkach v prírode a akým odpadom je zamorená a že by bolo dobré vplývať na seba navzájom za čistenie prírody okolo nás... Jarné upratovanie - tentokrát ináč, každý kto chcel prispel a očistil dolinu, lúku, atď.

- Na jednej strane uzavretie sa, aby sme zabránili šíreniu a na druhej strane uvedenie si, veď sme komunita, máme aj ľudí, ktorí potrebujú pomoc, a tak sme boli ochotní ponúknuť pomoc pri nákupe potravín starším ľuďom, alebo zorganizovať spoločnú akciu na šitie a distribúciu rúšok, kde každý, kto vedel, mohol a chcel, tak aj prispel, ušil nejaké rúška a následne sme ich distribuovali. Toto je krásny symbol spolunažívania a pomoci v rámci obce, komunity.

- Na jednej strane sme uzavretí v osobných potrebách, ale na strane druhej sme schopní vnímať, že niekto iný je na tom ešte horšie a potrebuje pomoc – konkrétne, finančná pomoc zo strany obce na verejnej zbierke vyhlásenej ZMOS pre obyvateľov postihnutých nešťastím pre obce Prešov a obcí Kolíňany a Jelenec. Ako aj v našej obci - pozastavenie platby nájomného za dva mesiace počas štátom nariadených karanténnych opatrení v období marec-máj za budovu pohostinstva Kadub v Babkove.

V každom prípade zmeny a dopady, ktoré prebiehali tento rok a prebiehajú naďalej sú obrovské, niekedy bolestivé, s veľkou obetou, no niekedy poľehnaním pre spoločnosť i keď to možno nevidíme teraz. Život sa nezastaví, niečo končí, niečo nové začína. My, tak ako sme tu, na konci roku 2020 a čítame tento článok, sme boli súčasťou tohto diania, ale aby sme si uvedomili, že aj iné oblasti popri tom všetko šli, tak si podme urobiť takú malú reflexiu „čo sa nám spoločne podarilo“ a čo by bolo zaujímavé spomenúť.

Z pohľadu enviromentu sme pristúpili k zníženiu komunálneho odpadu a účinnejšiemu dodržiavaniu podmienok v kontrakte s dodávateľom služby „Odvozu a spracovanie“ tohto odpadu, nakoľko podľa zmluvy s dodávateľom bolo v našej obci príliš veľa 240 l nádob, ktoré neboli dohodnuté a za ktoré občania v rámci poplatkov obci platili akoby boli 120 l a pritom sa odvážali plné. Zároveň sme za obec odvážali ďaleko viac, ako bolo dohodnuté v kontrakte. Pristúpilo sa k označeniu nádob (č. domu, obec a erb) a možnosti si nahlásiť a platiť aj za väčšiu nádobu, ak je to potrebné. Vo veci zamerala sa na odpady, ako aj zvýšenia separácie odpadov, skvalitnenia služieb zo strany dodávateľa ale aj nás obce smerom k občanom pokračujeme, pretože si uvedomujeme dôležitosť zaťažovať naše prostredie čo najmenej. Našou snahou od začiatku je aj vybudovanie zberného

dvora, ale v tejto oblasti sa nám zatiaľ nedarí uspieť.

Dosť výraznou nekvalitou služby zo strany obce občanom bola aj komunikácia verejným rozhlasom. Táto infraštruktúra bola po nedávne roky zanedbávaná a neudržiavaná. Nejaké kľúčové investície do technológie (zosilňovač a pomocný hardware) boli riešené už v roku 2019. V tomto roku sme sa zamerali na samotnú linku/prenos a kvalitu odposluchu pre občanov. V prvom rade sa spoločne (po diskusii s odborníkmi a po diskusii v OZ) potvrdilo, že súčasný spôsob prenosu „bezdrôtovo“ je ten, ktorý tu chceme mať naďalej. V druhom kroku bolo potrebné spraviť revíziu súčasných akumulátorových staníc a ich údržbu. V súčasnosti je celá technológia obnovená a spoľahlivá, údržbu budeme riešiť preventívne, aby sme sa tak vyvarovali podobnej chybe ako v minulosti. Vylepšením je aj možnosť mať prístup k aktuálnym správam ako sú odvyšielané prostredníctvom aplikácie ROZaNA (viď napr. na google app store). Taká perlička - rozhlas môže byť spustený na diaľku, z domu, čo sa častokrát využíva. Správa do rozhlasu môže byť prečítaná aj automatom, alebo nahraná popredu. Takže starosta vie zaželať „Šťastný nový rok“ a pritom byť mimo obce, stačí, aby mal internet.

Doplnili sa žlaby v miestach, kde pri zvýšenom daždi vytekala voda či už na cestu a ohrozovala bezpečnosť, alebo do dvorov a robila škody. Napr. dodatočný žlab v Lietavskej Svinnej pri futbalovom ihrisku od cesty z hradu na hlavnú cestu. A taktiež doplnenie žlabov v Zámostí, ale aj výkop priekopy pozdĺž cesty z Babkova do Patúcha (lokalita Lackové).

Doplnilo sa verejné osvetlenie v Lietavskej Svinnej aj v Babkove.

V priebehu roku sa dokončila aj plánovaná kúpa auta pre potreby obecného úradu, nakoľko súčasný stav bol už aj po technickej a aj po účelovej stránke nevyhovujúci a nedostatočný. Výberovým konaním bolo hneď začiatkom roku objednané auto Citroën Berlingo. V súčasnosti už plní potreby obecného úradu.

Malej obnovy, dalo by sa povedať „vysprávky“,

sa dočkala aj budova Obecného úradu v Lietavskej Svinnej – obnova náteru strechy a zároveň bolo obnovené aj pracovné prostredie v kanceláriách - vymenil sa „30 ročný“ nábytok.

V iniciatíve „Bezpečný školský areál“ sme v areáli školy v Lietavskej Svinnej osadili zábranu, aby sa deti nemohli dostať na strechu pivnice a vymenilo sa oplatenie zhora. Plot už bol odhnutý, na mnohých miestach deravý a stĺpiky s pletivom pováľané, takže v súčasnosti už učitelia majú možnosť zavrieť školský areál úplne a znížiť tak riziko na minimum, aby deti počas dňa v škole nevybehli na cestu, do rieky, alebo aby nevybehol túlavý pes do areálu. Doplnilo sa aj nadstrešenie vchodu do škôlky, keďže po rampe, ktorá viedla k vchodu, hrozilo pošmyknutie pri mokrom povrchu.

Takisto v areáli Materskej školy v Babkove sa začali realizovať niektoré rizikové miesta voči bezpečnosti, ako napr. osadenie mreží na rigol vedľa príjazdovej cesty. Oprava oplatenia a oporného múra za škôlkou sú naplánované, ako aj oprava a obnovenie preliezok, hojdačiek. V neposlednom rade sme urobili opravy (výmena elektro-inštalácie na hornom podlaží, výmena svietidiel v triedach) ako aj revíziu na celom hornom podlaží v ZŠ s MŠ v Lietavskej Svinnej.

Vymenil sa koberec tzv. umelá tráva (plastový behúň, tzv. koberec s dlhým vlasom, ktorý slúži na športovanie) na multifunkčnom ihrisku v Lietavskej Svinnej. Po rokoch už bola kvalita nedostatočná a podklad bol nerovný, miestami pomerne veľké preliačiny. Bolo potrebné vymeniť nielen koberec ale aj dorovnať a zhutniť podklad. Všetko bolo zabezpečené firmou, ktorá sa tomu profesionálne venuje. Samotné ihrisko prešlo za posledný rok výraznejšou obnovou (ako aj výmena sietí okolo ihriska). To všetko aj za pomoci športovcov a kamarátov.

Konečne sa podarilo po niekoľkých rokoch nečinnosti správcu vodných tokov (povodia Váhu), aby riešil upadajúci, zosunutý breh koryta rieky pod cestou v zatáčke pred pohostinstvom v Lietavskej Svinnej. Koryto rieky sa prehľbuje, nakoľko nie sú ani prirodzené stupne a ani zámerné stupne, ktoré by obmedzili rýchlosť toku, a tak dochádza k erózii a vyplavovaniu dna a bokov koryta. Zároveň stupne, ktoré sú súkromne, laicky a neodborne spravené, nikto po čase neudržiava, a tak aj v tomto prípade došlo k vymytiu podlažia pod cestou. Pomohlo až zvolanie všetkých troch potenciálne dotknutých orgánov na odvrátenie rizika poškodenia telesa cesty a plynovodu (a to správa ciest, správca vodných tokov a SPP distribúcia). Dohodlo sa aspoň dočasné spevnenie dna a brehu kamenivom z miestneho lomu a následne správca vodných tokov vypracuje projekt na

riadne spevnenie. Zo strany obce bola daná vec postu-
povaná správcovi vodných tokov už niekoľko rokov, no
niekedy to tak chodí, že konať sa začne, až keď je vážne
zle alebo neskoro.

Plocha pred cintorínom v Lietavskej Svinnej
bola rozšírená, nakoľko náletové dreviny už zabraňovali
riadnemu odstaveniu, obídenu a otočeniu áut.

Kaplnka v Babkove prešla takisto malou obno-
vou. Opravilo sa plechovanie okolo strechy, natrela sa
strecha kaplnky a taktiež sa vymaloval interiér kaplnky.
To všetko aj za pomoci občanov ochotných pomôcť.
Ďakujeme!

Je spracovaný projekt na Kultúrny dom v Bab-
kove – „Projekt zníženie energetickej náročnosti verej-
ných budov – KD Babkov“ (spoluúčasť obce 5 % z výšky
dotácie), ako aj je vydané právoplatné stavebné povo-

lenie a urobený energetický audit potrebný na žiadosť
o dotáciu. Toto bolo nachystané na očakávanú výzvu
na dotáciu, ktorá mala vyjsť už na jar, no pre situáciu
okolo COVID-19 bola výzva odložená, nie je určené
na kedy. Zároveň sa nám podarilo odkúpiť parcelu vo
vlastníctve SR (pozemok p. č. KN C 2/2 k. ú. Babkov)
nad kultúrnym domom, takže obecný pozemok pri
kultúrnom dome bude siahäť až po hornú cestu (viď
obrázok, parcely 2/1 a 2/2 už budú vo vlastníctve obce).
Podmienkou odpredaja bolo, aby na danom pozemku
nad kultúrnym domom bola oddychová zóna.

V obecnej budove „Kadub“ – pohostinstvo
v Babkove bola vykonaná oprava komína a jeho revízia,
ako aj oprava a revízia elektroinštalácie.

V rámci plánovanej opravy Zavadzanskej cesty,
ktorá bola pôvodne plánovaná na tento rok, no vzhľadom
na situáciu okolo COVID-19 v tomto roku, sme opravu
presunuli na budúci rok a vykonali sme aspoň prípravy
- vytýčenie obecnej cesty a chodníka k lávke. Na základe
stavu a vytýčenia tak budeme vedieť lepšie pripraviť
a prediskutovať možnosti realizácie ako aj projekt
a samotný výsledok.

Kultúrne akcie naplánované v obci boli situá-
ciou okolo COVID-19 negatívne zasiahnuté. Kalendár
obecných podujatí bol vzhľadom k opatreniam vlády
SR v súvislosti s pandemiou zredukovaný o tieto akcie,
ktoré sa nekonali: Deň zeme (28.03.2020), Otvorenie
turistickej sezóny (04.04.2020), Hody v Kňazovej
Lehote (19.04.2020), Stavanie májov (30.04.2020), Deň
matiek (10.05.2020), ako aj asi najočakávanejšia akcia
„Obecné slávnosti“ bola zrušená, ktorá sa mala konať
tentokrát v Lietavskej Svinnej (11.07.2020).

Fungovanie obecného zastupiteľstva, riešenie
operatívnych žiadostí obyvateľov, riešenie pláno-
vaných a strategických záležitostí, rozhodovanie ako
aj fungovanie jednotlivých komisií aj napriek stano-
veným opatreniam prebiehalo pomerne plynule počas
celého roku, veľa vecí sa riešilo cez digitálnu komu-
nikáciu, takže mnoho záležitostí bolo už preriešených
a tak schôdze OZ mohli plynúť efektívne. Efektívne,

otvorené a transparentné fungovanie OZ a starostu,
konštruktívne riešenie a stavanie sa k problémom
a výzvam a vzájomná spolupráca, chuť a nadšenie veci
posúvať hodnotne dopredu je asi to podstatné, ako sme
sa snažili fungovať počas tohto náročného roku.

Na záver, by sme chceli v mene celého obec-
ného zastupiteľstva, komisií obce, pracovníkov úradu
a starostu obce poďakovať za dôveru, vašu ochotu pridať
ruku k dielu a pomôcť tak vybudovať v našej obci ducha
spolupatričnosti, ochoty, láskavosti, pokoja a hrdosti
k tomuto krásnemu kraju „Babkov, Hlota a Svinná“,
ako aj k spoluobčanom. Samozrejme, nie všetko je
ideálne, a vylepšovať sa dá vždy, no na konci roku sa
môžeme zamyslieť spoločne...

*Čím som prispel do pokojného spoluzitia?
Čo spoločné som zveladil?
Na čo, akú hodnotu tejto obce, som hrdý?*

Pokojné prežitie záveru roku, šťastné a po-
žehnané Vianoce a do nového roku veľa zdravia a hod-
notnej spolupráce.

*Michal Masný - v mene celého OZ, komisií obce
a starostu obce Vladimíra Jamečného.*

(*pozn. autora: Hoax je masovo šírená správa, najčastejšie
prostredníctvom internetu, ktorá rozširuje falošné poplašné
informácie a nabáda k ich ďalšiemu zdieľaniu)

Kaplnka Božieho milosrdenstva v Kňazovej Lehote

Od roku 2009 si 16. decembra v našej obci pripomíname výročie posvätenia Kaplnky Božieho milosrdenstva v Kňazovej Lehote. Už jedenásť rokov sa tu pravidelne slúžia sväte omše a spovede, rozlúčky so zosnulými ale taktiež svadby, zlaté svadby a sviatosťi krstu. Kaplnka sa tak stala neoddeliteľnou súčasťou života veriacich v obci, zvlášť v Kňazovej Lehote.

Od svojho vysvätenia biskupom Mons. doc. ThDr. Tomášom Galisom, PhD. prešla viacerými renováciami. Všetky mali spoločné súdržnosť, ochotu a dobrú vôľu vzájomne pomôcť a zveľaďovať ju veriacimi z Kňazovej Lehoty. Muži i ženy sa pravidelne starajú o jej upratovanie, kosenie trávnik, okopávanie a prípravu veľkonočnej i vianočnej výzdoby.

Okrem svojho času a práce venovali veriaci aj finančné príspevky, aby ako sa hovorí „bolo všetko na poriadku“. Vďaka nim a taktiež účasti obecného úradu a poslancov obecného zastupiteľstva sa postupne v kaplnke doplnili žalúzie, vymenili sa vyhrievacie telesá, prečalúnila sa lavica a stoličky či sa vymenili koberce.

Významný dar venoval náš zosnulý pán farár Mons. Stanislav Belák, a to olejomalbu Božieho milosrdenstva od M. Hradskej, ktorá dotvára výnimočnú atmosféru tohto posvätného miesta a vyvoláva spomienky na nášho „pánka“. Veľkou vzácnosťou je krížová cesta zhotovená z dubového dreva a odliatku zo špeciálnej zmesi, ktorej autorom je Ján Martinka,

drevorezbár zo Zbyňova. Tá sa zaobstarala z vôle i finančných príspevkov veriacich.

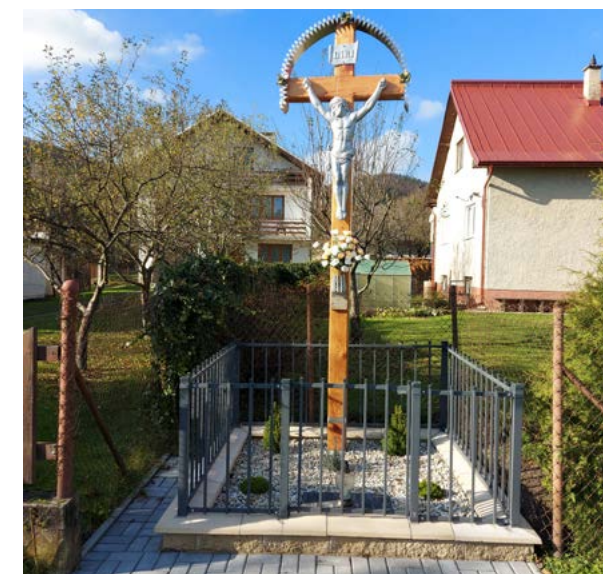
Spomínané aktivity spájajú takmer všetky rodiny v Kňazovej Lehote. Príkladom toho sú nielen vynikajúce koláče „Hľocianiek“ na hody, ktoré slávime prvú nedeľu po Veľkej noci, ale v tomto roku aj zhotovenie a osadenie dvoch nových krížov z červeného smreka. Tie sa umiestnili na cintorín a na rázcestí. Pôvodné kríže boli už zvetrané, na cintoríne stál od roku 1969 a na rázcestí od roku 1976. Jedna rodina zabezpečila drevo, ďalšia natieranie a oplechovanie či osadenie. Zodpovednosť za dokončenie všetkých prác si zobrali za svoje Timotej, Pavol, Štefan a Jozef a samozrejme ich vždy prišli povzbudiť a „odborne poradiť“ aj ženy, ktoré im priniesli malé občerstvenie.

K zlepšeniu funkčnosti i skrášleniu exteriéru nepochybne dopomohlo aj vyasfaltovanie priestranstva pred kaplnkou spolu s vybudovaním cesty a osvetlením na cintorín financované obcou. Od minulého roka nám tak spríjemňuje čas adventný i vianočný rozsvietený stromček pred kaplnkou.

Poďakovanie patrí pánovi farárovi Danielovi a kaplánom Róbertovi a Rastislavovi, ktorí tu pravidelne slúžia sväte omše, ministrantom a organistom. Ako je matka srdcom rodiny, tak srdcom života kaplnky je jej pani kostolníčka - teta Lida Barčiaková. Za jej láskavosť, starostlivosť a ochotu jej patrí veľká vďaka. Slová vďaky smerujú aj k pánovi starostovi a poslancom obecného zastupiteľstva, ku všetkým, ktorí sa pomáhajú starať o jej chod, ale aj ku všetkým veriacim, vďaka ktorým kaplnka žije svoj život, na ktorý je predurčená.

Prajeme si, aby kaplnku vždy našli a navštívili tí, ktorí ju potrebujú. A pani kostolníčke, aby jej tak, ako tomu bolo doposiaľ, nikdy nikto neodmietol pomoc.

Jana Barčiaková, Monika Hriníková

Uvítanie detí do života - rok 2019

1. december 2019 bol dňom, kedy sme uvítali do života naše najmenšie detičky:

Matej Babčaník, Adrián Bajus, Filip Fischer, Leonard Furljel, Andrea Galošová, Peter Gažúr, Jakub Jamečný, Zuzana Janošíková, Milan Jurčo, Michal Kasák, Emma Klandúchová, Nella Mažgútová, Tomáš Ondrejka, Eliška Riboňová, Juraj Smolka, Alex Šmehýl, Alexej Špánik, Maximilián Šutek, Tadeáš Tomaščík, Filip Zavadzan, Filip Zvrškovec.

V úvode tohto slávnostného aktu sa rodičom detí a všetkým zúčastneným prihovoril starosta obce:

„V ľudskom živote sú významné chvíle, na ktoré si človek často spomína, ku ktorým sa s radosťou vracia. Jednou z najradostnejších chvíľ v živote človeka je narodenie dieťaťa. Dnes sa stretávame s vami, rodičmi, pri tejto slávnostnej príležitosti, aby sme precítili vašu radosť a šťastie. Dali ste sebe spoločný nový život, novú krásnu nádej vašej budúcnosti. Vaše

deti sú vám odmenou i darom. Odmenou za lásku s akou ste ich očakávali a prijali a sú aj darom vášho života. Milujte svoje deti, lebo sú najhodnejšie milovania. Vlastnia hodnoty, ktoré bývajú dospelým odopreté. Čistota a nevinnosť – pre nás je to túžba, pre ne skutočnosť. Ešte nehovoria, ale ich očka sú ako studničky krištáľovo čistej vody. Premáha vás pocit, že ste pri prameni krásy. Vaše deti sú aj vaša budúcnosť. Nijaká rodičovská láska sa nevráti, ale ani nesetrá. To, čo dostanú vaše deti od vás, odovzdajú raz svojim deťom. Dajte teda, čo ste dostali. A ak ste nemohli dostať vy, o to viac pridajte, aby ste boli bohatší. Chráňte svoje deti a majte pre nich pochopenie. Odvážte sa vstúpiť do ich sveta. To, čo vaše deti dostanú od vás teraz, raz budete žať aj vy, vtedy, keď budete ich po-

moc a oporu najviac potrebovať. Milované dieťa nikdy nezabudne na svojho rodiča. Čaká vás ťažká, ale krásna úloha. Úloha, na ktorú vás žiadna škola nepripravila, ale priniesol ju život. A vy intuitívne, silou svojej osobnosti budete vplývať na svoje deti, aby ste z nich vychovali múdrych, statočných a čestných ľudí. Aby vaše deti vyrástli a dospeli k cieľu, ktorý si za vašej pomoci vytýčíte, potrebujú vašu nezištnú pomoc, materiálne zabezpečenie a predovšetkým je potrebná správna a rozumná výchova. Vy, rodičia, by ste mali byť svojim deťom vzorom a nasledovateľným príkladom v každej situácii. Som presvedčený, že takými rodičmi chcete byť aj vy. K tomuto vášmu úsiliu vám prajem veľa zdravia, šťastia, trpezlivosti a pokoja v rodinách. Želám vám, aby vám vaše deti boli šťastím v prítomnosti, potešením v budúcnosti a oporou v starobe.“

Rúškománia odkryla ľudskosť

Koronavírus nás zastihol nepripravených. Darmo sme čakali na objednané rúška. Keď objednávka pre seniorov nedorazila, museli sme spustiť plán „B“. Starosta mal v tejto neľahkej situácii aspoň malú výhodu. Jeho manželka je krajčírka, a tak si mohla zobrať dohľad nad neočakávaným projektom. „V pondelok som dal vyhlásiť v miestnom rozhlase, že zháňame materiál na rúška a ľudí na robotu. Podvečer sme na dvore obecného úradu dohodli stretnutie. Manželka priniesla strihy, ukázala pracovný postup a začala sa akcia „rúška“. Dokonca už na tomto stretnutí niektorí priniesli rúška, ktoré doma vyrobili. Do stredy rána sme mali okolo 450 rúšok, ktoré sme všetky rozдали našim starším spoluobčanom. V šití sme pokračovali, aby sa dostalo aj na ďalších obyvateľov. Som rád, že sa nestratila u nás ľudskosť...“ (výber z článku Žilinských novín)

Pomoc pri šití rúšok a poskytnutí materiálu najviac prejavila rod. Belancová, Holešová, Mikulková, Zúriková, Hudecová, Zbraneková, Nätterová, Monika Klieštková, Radka Jánošíková, Anna Jamečná, Ján Kasák, Slávka Masná, Renáta Barčiaková, Adriana

Majsniarová, Valika Kasáková, Zuzana Chovanová, Barbora Fulierová, Beáta Barčiaková. Zvlášť ďakujeme majiteľom firmy NEBBIA za okamžitú pomoc a pochopenie v ťažkej situácii, za ochotu prispieť materiálom potrebným k výrobe rúšok.

Výsledky celoplošného testovania COVID-19, 1. kolo: 31. októbra 2020 (sobota):

Lietavská Svinná - 529 testovaných z toho 7 pozitívnych
Babkov - 574 testovaných z toho 6 pozitívnych

1. novembra 2020 (nedeľa):

Lietavská Svinná - 148 testovaných z toho 1 pozitívny
Babkov - 74 testovaných z toho 1 pozitívny

Výsledky celoplošného testovania COVID-19, 2. kolo: 7. novembra 2020 (sobota):

Lietavská Svinná - 488 testovaných z toho 1 pozitívny
Babkov - 402 testovaných z toho 1 pozitívny

8. novembra 2020 (nedeľa):

Lietavská Svinná - 213 testovaných z toho 2 pozitívni
Babkov - 139 testovaných z toho 2 pozitívni

Odberový tím v Babkove

Odberový tím v Lietavskej Svinnej

Zo života DHZ v obci

24.02.2020 Slávnostné odovzdanie hasičských vozidiel D. Sakovou, bývalou ministerkou vnútra SR

Dezinfekcia verejných priestorov obce

Válanie mája v Babkove

Válanie mája v Lietavskej Svinnej

Zimné kolo súťaže Plameň (DHZ Babkov)

Ženská spevácka skupina Bukovinka z Babkova

Už tridsaťtri rokov sa babkovským chotárom nesú piesne v podaní Ženskej speváckej skupiny BUKOVINKA. Tú v roku 1987 založila a dlhé roky viedla Mária Michalíková z Bytčice. Po desiatich rokoch po nej prebrala funkciu vedúcej skupiny Irena Ondrejková a je ňou dodnes. Bukovinku tvorilo šesť žien, ale v roku 2018 sa pridali ďalšie štyri, ktorým ľudové piesne a tradície našich predkov nie sú ľahostajné. Repertoár Bukovinky

je pestrý. Sú v ňom piesne známe, ale aj úplne neznáme, piesne na uvítanie nového človeka do života, trávnicie, drotárske piesne, obradové, cirkevné a pohrebné. Ženy spievajú bez hudobného sprievodu krásnym výrazným dvojhlasom. Bukovinka skrášľuje vystúpenia ku Dňu matiek, na Obecných slávnostiach a hodoch, na cirkevných sviatkoch a vianočných koncertoch. A to nielen doma, ale aj v okolitých dedinách. Dnes v tejto neľahkej dobe plnej obmedzení, kedy sú zrušené

všetky kultúrne podujatia, sa stretávame len pri speve na pohreboch, kde chceme aspoň takýmto spôsobom vzdať úctu našim zomretým spoluobčanom a odpreviadiť ich na poslednej ceste. Veríme však, že už onedlho sa budeme zase vidieť a počuť z pódia alebo chórusu našej kaplnky.

VELA ZDRAVIA VŠETKÝM
PRAJE BUKOVINKA!

Zuzana Zavadzanová
členka ŽSS Bukovinka v Babkove

Bukvičky

Voláme sa Bukvičky. Pre vysvetlenie: sme nasledovníci zboru BUK – Babkovský umelecký kolektív, ktorý spieval, fungoval a stretával sa pred nami. Odtiaľ pochádzajú naše korene (vedúca Zuzka, prvá gitaristka Ika a niektorí speváci) i mnohé spievané piesne. Spievame a hráme s radosťou na slávu Božiu na sv. omšiach, katechézach, adoráciách a kdekoľvek, keď sa modlíme približne 8 rokov. Zloženie sa za ten čas sčasti obmenilo, niektoré Bukvičky sa vydali, sú na materskej dovolenke, iní mladší členovia sa pridali. Aj keď tento rok bol a je v mnohom obmedzený, pridávame foto zo sv. omše v Patúchu, kde sme sa mohli cez leto stretnúť a využiť i naše nové spoločné „kroje“, čím aj veľmi pekne ďakujeme Kultúrnej komisii za ich finančný príspevok a šikovným rukám pani krajčírky. Spievajme, modlime sa, nech sme čo najskôr spolu v našom chráme.

Dominika Košová

Pamätať na minulosť, odkazovať budúcnosti

Ilustračná fotografia z Domu spomienok v Lietavskej Svinnej

Ak chceme po sebe zanechať dielo, ktoré sa stane spomienkou či pamiatkou, mali by sme sa učiť od tých, ktorým sa to už podarilo.

V mikrosвете chotára

Počas nastupujúcej druhej vlny pandémie koronavírusu sme si opäť zopakovali dlhší čas strávený medzi štyrmi stenami vediať, že sa nad nami vznáša výstražný prst vlády v podobe zákazu vychádzania. Naša pozornosť sa prirodzene skoncentrovala na veci, ktoré boli v danom momente na dosah. Okrem správ o opatreniach veľký svet „za kopcom“ prestal na chvíľu existovať. Opäť sme si začali viac všímať prostredie, ktoré nás obklopuje.

Obočie nedvíhame prví

Tak ako diskutujeme o vhodnosti umeleckých diel v našej obci, diskutovali aj naši predkovia v minulosti prakticky o tom istom. Len si predstavme situáciu pred niekoľkými storočiami, kedy postavili v centre obce prvú stavbu z kameňa – zvonice s Thurzovským zvonom. Vtedajší dedinčania museli minimálne dvíhať obočie, keď videli, že kamene pozliepané maltou sa čnejú nad strechami ich dreveníc.

Zaiste, nie všetci museli vtedy chápať význam či hodnotu zvonice, tak ako aj dnes sa nie všetci zhodneme na tom, či umelecké dielo pred Domom spomienok je niečo viac. V oboch prípadoch sa však rozprávame o tom, čo a prečo má zmysel zachovať, zanechať a odovzdať budúcim generáciám. Rozprávame sa o tom, aké dielo tu po sebe zanecháme ako odkaz do budúcnosti.

Budú povedzme o sto rokov vnímať našu stopu prostredníctvom drevených sôch, alebo pestrofarebných zateplených fasád? Spoja si našu dobu s rozumne

vyriešenými verejnými priestranstvami, alebo s vyasfaltovanými námestiami? So starostlivo udržiavanými lesmi alebo holubmi?

Našťastie, nemusíme sa rozprávať len o dreve, kove či kameňoch. Ľudský život totiž tiež vie byť rovnako mementom, ako aj pamiatkou a inšpiráciou pre budúce generácie. A často nám príklady ľudí, ktorí ostali v našich spomienkach, pomáhajú rozhodovať sa o veciach, ktoré riešime tu a teraz.

Bez dobrých ľudí dobré dielo nevznikne

Vo februári budúceho roka si pripomenieme päť rokov od úmrtia Mons. Stanislava Beláka, správcu lietavskej farnosti v rokoch 1990-2016. Aj vďaka jeho pričineniu sa dnes nad strechami našich domov čnie Kostol Sedembolestnej Panny Márie. A podobne ako pri stavbe thurzovskej zvonice, aj pri budovaní kostola niektorí dvíhali obočie aj hlas proti tomuto dielu. Kostol mal však silného obrancu práve v osobe dekana Beláka. Dnes teda stojí medzi nami ako pamiatka. Nielen hmotná, ale aj duchovná. Ukazuje nám, že dielo tu nie je samé od seba, ale že závisí od tých, ktorí ho tvoria a premýšľajú o ňom.

Nebojím sa napísať, že Stanislav Belák sa stal pre mnohých osobnosťou. Nebojím sa preto, lebo aj po piatich rokoch od jeho smrti je vidieť a cítiť, že si naňho spomíname. Vo februári bude tento pocit určite ešte silnejší. Práve na výročie jeho úmrtia sa pripravuje vydanie knihy spomienok, ktorú pomohli zostaviť desiatky ľudí z celej farnosti, medzi nimi mnohí obyvatelia Lietavskej Svinnej a Babkova.

Ak chceme po sebe zanechať dielo, ktoré sa stane spomienkou či pamiatkou, mali by sme sa učiť od tých, ktorým sa to už podarilo.

Ján Barčiak

Časy minulé...

Fotografia z www.svinna-babkov.sk

Hoci nám momentálna pandemická situácia neumožňuje počas tohto roka organizovať a stretávať sa pri plánovaných kultúrno-spoločenských podujatiach – nezahálame. Možno práve teraz je viac času na „odložené veci“ – pokračovať tam, kde sme prestali, napr. v písaní obecnej kroniky či zaoberať sa históriou obce, a to výskumom a bádáním v inštitúciách a archívoch. K zdarným výsledkom skúmanej lokality predchádza aj samotné štúdium vhodných materiálov a taktiež stretnutia so vzácnymi ľuďmi. Tí vám bez váhania odovzdajú svoje poznatky, spomienky a tiež určia smer vašej práce. A keďže je život aj o náhodách, jedna dobrá mi pomohla. Stretla som sa s človekom, ktorý sa zaoberá novou históriou...

Viete, že 25. septembra 1944 Nemci vo Svinnej zaútočili na povstalcov a ich delostrelecká a mìnometná paľba trvala od 9. do 14. hodiny a zabíjali boli traja muži? Zachoval sa aj archívny doklad

z tohto dňa o materiálnych škodách spôsobených vojnovou udalosťou. 33 obyvateľom Svinnej a 3 v Babkove granát (mína) poškodila domy a hospodárske zariadenia. Zhorel im aj dobytok, seno a obilie pre statok, zásoby potravín a šatstvo. Najvyššia škoda na majetku vtedy činila 127 tisíc Kč. Dozvedela som sa ešte, že v apríli 1945 v okolí našej obce pôsobila časť nemeckých vojakov Grenadier-Regiment 585 (Granatiersky pluk). Po nemeckých vojakoch sa nám dodnes zachovalo svedectvo „zlých časov“ – riad so signatúrou Nemeckej Luftwaffe (vojenské letectvo v rokoch 1935-1945). 8. apríla 1945 ráno vstúpila do Babkova Slovenská národná partizánska brigáda M. R. Štefánika. Tu sa vojaci usadili na odpočinok a píše sa, že miestni obyvatelia prinášali pohostenie. Dosť bolo vojny...

Moje bádanie pokračovalo návštevou Slovenskej akadémie vied – Ústavu spoločenských vied Bratislava. Mala som možnosť

nahliadnuť do vzácných materiálov výskumu Jána Podoláka z roku 1965, ktorý bol zameraný na chovateľstvo v určitých dedinských lokalitách Slovenska. Za informátorov si vtedy vybral bývalého richtára v Lietavskej Svinnej Štefana Kasáka a vedúceho rastlinnej výroby v Babkove Pavla Pekára. Zo získaných materiálov pre ilustráciu vyberám túto vetu: „Keď uhynul gazdovi dobytok, každý odkúpil 2-3 kg mäsa, aj keď ho nepoužil, ale bola to podpora poškodenému. Veď sa to mohlo stať každému.“

Cestou – necestou...

Už dlhé roky sa vedú polemiky o dobe, kedy bola postavená zvonica v centre Lietavskej Svinnej. Ani teraz to presne nevieme. Historické mapy Uhorska – vojenské mapovanie z roku 1783 nám potvrdili na základe topografického značenia, že v tomto roku už zvonica v centre „Swinej“ bola postavená. A tu sme skončili! Zatiaľ. Treba najsôr osloviť všetkých zain-

teresoovaných. Stavba zvonice (pre zaujímavosť zámerne uvádzam staré dobové miery – dĺžka jednej steny stavby meria 2 siah) je majetkom cirkvi – Farského úradu v Lietave, postavená je však na obecnom pozemku s rozlohou 15 m². V rámci právnej ochrany, na úrovni obce v spolupráci s farským úradom je možný zápis neevidovaného zvona do zoznamu pamätihodností obce. Taktiež po vopred dohodnutom pracovnom postupe by mal nasledovať „seriózny výskum“ – treba ju upratať od storočných nánosov a je potrebné i naďalej zachovávať v nej čistotu a taktiež musí byť pred verejnosťou bezpečne uzavretá. Je nutné túto pamiatku chrániť a zamedziť prípadnému poškodeniu ohňom, keďže okrem omietnutých kamenných obvodových múrov jej vnútro – časť historickej nosnej koštruktie, zvonová stolica, schody a podlaha je z dreva. Hlavnou vzácnosťou je jej zvon z roku 1606 a taktiež zachovaný systém tradičného ručného

zvonenia. Tento autentický pohon zvona je rovnocennou súčasťou, ktorá spolu tvorí pamiatkovú hodnotu zvona. Keďže je zvon bez signatúry – podpisu či značky autora, nevieme, z ktorej zvonolejárskej dielne pochádza. Nepoznáme jeho meno, ladenie, váhu. Zatiaľ sa nám nepodarilo zistiť ani to, prečo zvon s turzovským erbom a jednoradkovým majuskulným nápisom (text písaný veľkými písmenami) po jeho obvode DE ARVA. F. C. A' 1606 + COMES GEORGIVS THVRZO (v preklade: Zaobstaral gróf Juraj Thurzo z Oravy v roku 1606) skončil v našej dedine. Prečo nie je napríklad umiestnený v Lietavskom farskom kostole, keďže je taký vzácny, akého v širokom okolí niet? Toto je pre nás výzva, aby sme naďalej báдали a vniesli viac svetla do temného. Letopočet zvona je starý a práve tu rozhodol vek v jeho prospech, že ho obišla rekvirácia počas prvej svetovej vojny (1914-1918). Totiž v týchto dobách bol až 60 %-ný

úbytok pôvodných dnes už navždy stratených zvonov.

Aj keď náš zvon je pamiatkovo neevidovaný ako prevažná väčšina zvonov na Slovensku, vlastníkov (FÚ, obci) sa odporúča v prípade vzniknutej potreby postupovať formou odborného-metodického pomoci Krajským pamiatkovým úradom.

A ešte pre zaujímavosť dokladám zopár údajov z Kanonickej vizitácie vykonanej v Lietave dňa 19. augusta 1828: „Každá filiálka mala v tejto dobe zvon (to potvrdzuje, že zvonica už bola postavená /pozn. autora). Zvonárom vo Svinnej bol Juraj Michalica, v Kňazskej Lehote Juraj Majerník a v Babkove Martin Zavadjar. Všetci sú poddaní osadníci (zrušenie poddanstva v roku 1848 /pozn. autora). Sú dobrých mravov a svoje povinnosti vykonávajú k spokojnosti celého osadenstva. Do tejto funkcie ich prijíma obec a tá ich aj z nej môže odvolať.“

Detail zvona s letopočtom 1606

Pečať na obraze

Siaha – dĺžková miera, ktorá sa používala v Uhorsku do roku 1874.

Ako jednotka dĺžky má siaha zodpovedať rozpätiu rozťahnutých ramien od špičky prstov po špičky prstov. Je to dĺžka cca 1,9 m.

Ďalšie informácie, ktoré som vyčítala z historických máp. V roku 1783 naša obec – *Swina* mala jeden vodný mlyn. Miestna časť sa volala *Hlotka* a dnešný Babkov vtedy niesol názov *Babina*. Na mape z roku 1839 je naša obec vedená pod názvom *Szvinná* a potok ňou pretekajúci sa volal *Szvinnanka*. Kopec Drienovica je v mape zaznačený pod názvom *Srienowica*. Miestna časť sa volala *Lehota Plebani* a Babkov bol už Babkovom. Na vojenskej mape z roku 1934 sa naša obec volala *Svinná*, eviduje aj dva vodné mlyny. Nad *Knezovou Lehotou* je vyznačený bod (skala) *Vardovna* (686 m. n. m.), v novších mapách *Vardovná* nesie meno *Strážna*, dnes sa bežne používa medzi našimi ľuďmi aj výraz *Vartovná*. Na rozhraní ciest pri odbočke smerom na Patúch je

topografickou značkou evidovaný Babkovský mlyn.

Odkrývanie tajomstiev...

Reprodukcia obrazu „Nepoškvrnené počatie“ (B. E. Murillo) s originálnou pečaťou na zadnej strane obrazu sa do našej obce dostala pravdepodobne začiatkom 20. storočia. Zlatočierna okrúhla pečať na papierovom podklade s vyobrazením anjela a kruhopisom

GESELLSCHAFT FÜR CHRISTLICHE KUNST MÜNCHEN (v preklade Nemecká spoločnosť pre kresťanské umenie) bola založená v roku 1893. Dodnes sa považuje za „ekumenicky orientované“ fórum pre živý dialóg medzi umením a cirkvou, pre tvorivú výmenu myšlienok medzi umelcami, teológmi, filozofmi a milovníkmi umenia. Generálne riaditeľstvo Nemeckej spoločnosti pre kresťanské umenie od jeho vzniku vydávalo každoročne časopisy a polygrafie – tlačou rozmnožované predlohy výtvarných diel a pravdepodobne takýmto spôsobom priniesol kňaz – možno učiteľ, obraz do našej farnosti, ktorý „ako dar“ skončil v našej obci. Obraz bol vraj uložený vo zvonici a neskôr, aby sa nepoškodil, ho veriaci umiestnili do Domu smútku.

Autor obrazu je španielsky barokový maliar Bartolomé Estebán Murillo (1617-1682). Nepoškvrnené počatie Panny Márie sa radí do žánru kresťanského umenia, ktoré maliar namaloval v roku 1678. Umelec sa touto témou zaoberal viackrát a vznikli asi dve desiatky verzií barokových portrétov Panny Márie. Vo väčšine prípadov sa Panna Mária zjavuje odetá v bielom rúchu s modrým plášťom, rukami prekríženými na hrudi, so striebro-bielym polmesiacom pri nohách a očami pozdvihnutými k nebu. Anjeli – cherubíni obklopujú hlavnú postavu. Farby na povrchu tejto olejomalby boli časom extrémne opotrebované a z tohto dôvodu sa plátno viackrát reštaurovalo. V súčasnosti sa toto dielo nachádza v Španielskom národnom múzeu PRADO v Madride a jedna z jeho reprodukcí – fotografické zhotovenie tlačovej formy podľa originálu v našej obci.

Soňa Jamečná

Zo života základnej školy

nezvyčajný školský rok 2019/2020

Školský rok 2019/2020 sme začali 2. septembra 2019, tak ako zvyčajne, slávnostným otvorením. V tomto školskom roku našu školu navštevovalo 54 žiakov a do ŠKD sa prihlásilo 48 žiakov. Počty žiakov v štyroch triedach sa pohybovali od 12 do 15 žiakov. V ŠKD pracovali 2 oddelenia. Popoludní pracovali 4 krúžky: Športoviny, Tanečný krúžok, Prírodovedno-turistický krúžok a Šikovné ruky. Na škole pôsobila aj SUŽŠ z Lietavskej Lúčky. Žiačky navštevovali tanečný odbor pod vedením pani učiteľky Janky Baránkovej.

Škola v prírode, exkurzie a športové akcie

V termíne 30.09. až 04.10.2019 sme boli v Škole v prírode Agropenzión Novot'. Škola v prírode sa nám vydarila. Okrem plaveckého kurzu, ktorý tu žiaci absolvovali pod vedením pani vychovávateľky Súkeníkovej, si žiaci mohli pozrieť areál miestneho agro družstva, ochutnať syry a mliečne výrobky a venovali sme sa aj turistike. Počasie nám nie celkom prišlo, ale odchádzali sme spokojní a plní zážitkov.

Exkurzie sme počas školského roka stihli len dve. Žiaci štvrtého ročníka v rámci hodiny vlastivedy navštívili Dom spomienok, aby sa viac dozvedeli o histórii obce a najmä o živote našich predkov. V decembri sme navštívili Krajskú knižnicu v Žiline. V knižnici sa deti zúčastnili besedy o knihe Decká z mesta sa (ne)vedia biť. Prváci a druháci boli prijatí za nových čitateľov a všetci sme si prezreli priestory detského oddelenia knižnice.

Zo športových akcií spomeniem Školskú olympiádu, Školský MARATÓN, Z rozprávky do rozprávky, Superkondička, Kilo sem - kilo tam – tanečný maratón. Všetky tieto akcie pripravuje pani vychovávateľka Paraíková, autorka školského projektu Boja proti obezite pod názvom: Chceme zdravé a hravé deti.

Projekty, súťaže, kultúrne akcie, úspechy

Zapájame sa do mnohých projektov a súťaží. Spomeniem len niektoré, kde sa deťom darilo a získali nové skúsenosti a poznatky. Oblúbený je projekt Záložka do knihy spája školy. V tomto školskom roku prebiehal už desiaty ročník tohto projektu. Tento rok

na tému List za listom – baví ma čítať. Ako partnerská škola nám bola pridelená ZŠ Krumvír z ČR. Záložky od kamarátov deti veľmi potešili. Aj takýmito aktivitami podporujeme u detí vzťah ku knihám, čítaniu a rozvíjame čitateľskú gramotnosť. Počas celého roka prebiehala tiež súťaž: Najlepší čitateľ školy. Súťaž vyhrala Sára Benková. Z ďalších akcií spomeniem výchovný koncert Slovensko spieva, divadelné predstavenie Snehulienka a sedem trpaslíkov, návštevu Mikuláša, Vianočnú besiedku. Zo súťaží internetovú súťaž iBobor, kde žiaci dosiahli veľmi dobré výsledky. Matematickú súťaž Pytagoriáda, súťaže v recitácii: Hviezdoslavov Kubín,

Šalianky Maľko. Výtvarné súťaže: Vesmír očami detí, Učíme sa so zvieratkami.

Musíme sa pochváliť aj krásnym úspechom našej žiačky Emušky Singerovej, ktorá získala 2. miesto v okresnom kole súťaže Šaliensky Maľko.

V ŠKD deti tiež nezahŕajú. Súťažia a pracujú

na mnohých veciach: Šarkaniáda, Hádkovo, súťaže v Dáme, Piškvorkách, v Človeče nehnevaj sa, Týždeň čistých tanierikov, Týždeň slušného správania, Valentínska pošta a mnohé ďalšie.

Veľké ďakujem patrí členkám Výboru rodičov

a všetkým maminám, ktoré organizovali Vianočnú burzu. Dobrá vec sa podarila a okrem predvianočného stretnutia rodičov a priateľov školy sa podarilo utržiť za výrobky úžasnú sumu, za ktorú sme nakúpili nové počítače. Ďakujeme.

Dištančné vzdelávanie

13. marca 2020 sa však brána školy zatvorila. Vzhľadom na pandémiu Corona vírusu COVID-19 bolo nariadením hlavného hygienika a Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu vyučovanie vedené dištančnou formou. Naši žiaci sa vzdelávali cez portál Bez kriedy. Začiatky boli ťažké. Pre učiteľov, žiakov a najmä pre rodičov, ktorí popri svojej práci a povinnostiach sa museli venovať aj usmerňovaniu a pomoci deťom. Patrí im veľké poďakovanie za spoluprácu. Keď sme sa v júni opäť stretli v škole, boli sme milo prekvapení, ako žiaci učivo zvládli.

Aj počas obdobia domácej karantény sme nezahŕali a súťažili sme o najkrajšiu kraslicu a pripomenuli sme si aktivitami aj Deň Zeme. Pani vychovávateľky pripravovali pre deti aktivity online na ich stránke ŠKD doma.

Tento školský rok bol zvláštny. V niečom ťažký, ale aj radostný. Preveril nás v spolupatričnosti, trpezlivosti, pochopení, nápaditosti a empatii. Myslím si, že sme obstáli.

Chcem sa tiež poďakovať obecnému zastupiteľstvu, pánovi starostovi za realizáciu projektu pána Michala Masného Bezpečnosť na prvom mieste. V rámci tohto projektu bol uzatvorený areál školy a škôlky, v ktorom sa deti teraz môžu bez obáv voľne pohybovať. Tiež sa chcem pánovi starostovi poďakovať za rekonštrukciu elektrických rozvodov a osvetlenia na hornom poschodí, ktorú sa podarilo zvládnuť v rekordne krátkom čase počas obdobia dištančného vzdelávania.

To bol v skratke nezvyčajný školský rok 2019/2020. Naozaj iba v skratke. Ťažko sa zmestí 10 mesiacov práce do pár riadkov. Viac o nás a našej práci sa dozviete na www.zsls.sk alebo na facebookovej stránke školy Základná škola Lietavská Svinná - Babkov.

Na záver chcem nám všetkým: žiakom, učiteľom, rodičom a širokej verejnosti obce popriať, aby sme túto zložitú dobu prežili v zdraví. Aby sme sa čoskoro mohli slobodne učiť, vzdelávať, hrať, športovať, užívať si prírodu, rodinu a priateľov.

Mgr. Adriana Majsniarová, riaditeľka školy

Zo života materskej školy

Počas prázdnin sme mysleli na nový školský rok. Pomocou rodičov bolo zrekonštruované detské ihrisko, výmenou nevyhovujúcich častí, náterom, položením dopadových plôch. Spoločne sa nám podarilo obnoviť náter plotu. Po ukončení týchto prác sa pán starosta V. Jamečný a poslanci pustili do budovania záchytného parkoviska pre rodičov. Areál školského dvora oddelili od parkoviska elektronickou bránou. Deti materskej školy sa dostanú na detské ihrisko po dlaždicovom chodníčku ponad multifunkčné ihrisko. Prístupový chodník do materskej školy nebol nadokrytý strieškou a v zime hrozilo nebezpečenstvo úrazu. Rozhodnutím OZ a pána starostu bola zhotovená strieška.

V školskom roku 2019/20 ukončilo dochádzku do materskej školy 62 detí. Z toho 21 v Babkove. Z toho bolo 26 predškolákov. O výchovu a vzdelávanie sa staralo 6 učiteliek predprimárneho vzdelávania. Materskú školu navštevovali deti aj z okolia: Turia, Višnového, Brezian. Dochádzka detí do materskej školy bola ovplyvnená chorobnosťou, najmä mladších detí. Pri nízkych počtoch boli deti spájané do jednej triedy. Oporou vedenia školy sú poradné orgány – Rada školy, Pedagogická rada a metodické združenie. Prevádzka materskej školy bola od 6.30 do 16.30 hod.

Deti v materskej škole prežívali chvíle, na ktoré sa veľmi tešili. Jednou z nich bolo popoludnie, keď spolu s rodičmi tvorili z prírodného, technického a odpadového materiálu. Chodby materskej školy ožili postavičkami z ovocia, zeleniny, strašidielkami z tekvic. V takýchto chvíľach majú k sebe rodičia a deti oveľa bližšie. Mamičky sa preto rozhodli, že si v materskej škole spoločne vyrobia adventné vence a vianočné ozdoby. Boli krásne, nápadité či už tie na dvere alebo na stôl.

Nezaostávali sme ani pri organizovaní kultúrnych podujatí, ktoré organizujeme v jedálni.

Prvým bolo vystúpenie Jara Gaža a Radka Pažeja s hudobným programom „Putovanie po Slovensku“. Prostredníctvom piesní sa deti dozvedeli mnohé zaujímavosti o Slovensku – hradoch, pohoriach a riekach. Na záver nechýbala populárna pieseň z muzikálu „Na skle maľované“. Zbohom buď.

V októbri navštívili školu herci so známou rozprávkou „Snehulienka a sedem trpaslíkov“. Pozvať hercov do školy je lacnejšou záležitosťou a oveľa jednoduchšie, ako vycestovať za rozprávkou do Bábkového divadla v Žiline. Aj pre detičky z Babkova je jednoduchšie prísť do Lietavskej Svinnej. Nevýhodou je, že deti nepoznajú atmosféru divadla.

6. decembra prišiel do školy Mikuláš v spoločnosti anjela a čerta. Pri zhliadnutí čerta skrotli aj tí najväčší „fajerí“. Veľmi sľubovali, akí už budú dobrí. Okrem balíčkov so sladkosťami Mikuláš deti obdaroval aj košom nových, pekných hračiek. Najviac sa deti tešia na Vianoce. Aký by to bol adventný čas, keby sa v materskej škole nepiekli medovníčky? Z pripraveného cesta si detičky vykrajovali a ukladali na plech medovníčky rôznych tvarov. Po upečení sa nevedeli dočkať, kedy bude popoludnie, až ich môžu ochutnať. A veruže boli dobré. Deti chceli urobiť radosť aj svojim rodičom. Usilovne nacvičovali krátke pásmo: „Putovanie ovečiek do Betlehema“. Podarilo sa a rodičia mali veľkú radosť. Pred Vianocami sme navštívili aj Rajeckú Lesnú, kde si deti pozreli betlehem a odovzdali listy so želaniami v Ježiškovskej pošte. Potom už iba čakali, komu sa želania splnia. Radi navštevujeme aj výstavy. Tento rok sme stihli aspoň tú vianočnú v Krajskom kultúrnom stredisku v Žiline – „Čas vianočný“. Po výstave si deti pozreli výzdobu mesta, betlehem na námestí, vianočné trhy. Po Vianociach sme sa začali pripravovať na zápis detí do školy a karneval.

Karneval bol v priestoroch materskej školy. Deti si poobliekali prinesené masky a zabávali sa celý deň.

Odmenou im bola sladká medaila a diplom. Vo februári boli dosť deti choré. Spájali sme triedy. V marci bola rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva pre chorobnosť uzatvorená trieda v Babkove. Do toho zasiahla pandémia Koronavírusu a od 16. marca do 31. mája 2020 boli celoplošne uzatvorené všetky školy na Slovensku. Zápis detí prebiehal po prvýkrát bez prítomnosti detí a bez kontaktu rodiča s učiteľom. Podobne prebiehal aj zápis do materskej školy. Aby deti nezostali doma celkom odtrhnuté od predškolského vzdelávania, prešli sme na dištančnú formu vyučovania. Rodičom boli posielané na ich emailové adresy námety na prácu s deťmi v súlade so Školským vzdelávacím programom. Mali sme obrovskú radosť, keď nám rodičia posielali spätnú väzbu formou SMS správ, fotografií a videí ako a čo s deťmi doma robia. V júni sa otvorili brány školy na báze dobrovoľnosti a s obmedzeniami. Zisťovali sme záujem rodičov o predškolské zariadenie. Na základe záujmu sme vytvorili dve triedy v Lietavskej Svinnej. V jednej triede boli súrodenci a mladšie deti a v druhej ostatné staršie deti. V júli, keď sa situácia na Slovensku zlepšila, sme prešli na bežný režim a v prevádzke boli celý mesiac všetky tri triedy materskej školy. V Lietavskej Svinnej sme si pripravili aj „noc v materskej škole“. Deti sa veľmi tešili na športové popoludnie, hľadanie pokladu večer pomocou svietiacej baterky, spoločnú večeru, pyžamovú diskotéku. Posledné deti zaspávali takmer o jedenástej hodine. Tie deti, ktoré s nami v noci nespali, nás ráno zobudili. Takto si my v tej našej školičke žijeme a často sa na výroky detí zasmiejeme. Zasmejte sa s nami.

Začiatok šk. roku. Nové deti plačú. Jeden chlapec sedí statočne, nič nehovorí, neplače. Učiteľka k nemu podíde a hovorí mu: „Ty si taký statočný. Veľmi

sa mi páčiš. Ja ťa odmením čokoládkou.“ Naozaj mu dá čokoládku do skrinky. Na druhý deň pri desiate volá na tú istú učiteľku odmenený chlapec: „Hej, ty, poď sem.“ Učiteľka k nemu podíde a on jej hovorí: „Vieš čo, ja už tú čokoládku nemám, dones mi druhú.“

Učiteľka nesie plno výkresov a iných pomôcok. Vypadnú jej z rúk a rozsypú sa. Pozbiera ich a chce položiť na stôl. Zavadí o namontované strúhadlo na ceruzky. To sa uvoľní a spadne na zem. Chlapec, ktorý to sleduje povie svojim kamarátom: „To je hrozné, dneska jej všetko padá z rúk.“

Najdrobnejšie dievčatko v materskej škole si oblieka plášť kaderníčky. Nemôže ho na seba dať. Vážnym hlasom hovorí: „Čo som pribrala či čo, veď včera som ho ešte mala.“

Staršie:

Deti sedia pri stole a zhovárajú sa, kto má doma súrodenca a ako sa volá. Zapojí sa aj dievčatko jedináčik a hovorí: „Ja mám doma brata.“ Učiteľka to počuje a vraví: „Ale ty nemáš ešte brata, možno budeš mať.“ Učiteľka sa obráti a nahnevané dievča hovorí svojim kamarátom: „A mám brata, iba o tom ešte nikto nevie. Len ja a oco.“

Chlapec sa tlačí, predbieha aj dievčatá. Učiteľka mu hovorí: „Kde sa tlačíš? Nevieš byť džentlmen?“ Chlapec: „Čo je to džentlmen?“ Učiteľka: „Džentlmen je chlapec, ktorý pomôže dievčaťu, odnesie jej tašku, otvorí a pridrží dvere, pomôže vyzliecť kabát, proste pomáha.“ Chlapec sa zamyslí a povie: „Tak ja nebudem džentlmen, ja sa radšej ožením.“

Z činnosti turistického oddielu

Tak, ako každý rok, členovia turistického oddielu pomáhali pri organizovaní Mikuláša pre deti v Lietavskej Svinnej.

Na Silvestra máme tradičný Silvestrovský pochod do Súľova. Tento pochod organizujeme už niekoľko rokov, je to celodenná turistika - spoločné ukončenie roka.

Počas zimy sme sa zúčastnili aj na viacerých podujatiach, ako na pešej tak aj bežkárскеj turistike. Väčšinou to boli akcie na Orave, kde sa vďaka dobrým snehovým podmienkam pravidelne zúčastňujeme. Taktiež sme na bežkách prešli aj celé Javorníky.

Vo februári sme boli ako spoluorganizátor spolu s obcou pri kultúrnej akcii - „Fašiangy na dedine“ v Lietavskej Svinnej.

28. marca sme organizovali akciu „Jarné upratovanie obce“. Keďže v tej dobe už platili obmedzenia pre pandémiu Covid-19, túto akciu sme mali iba neverejnú, dodržiavali sme rozstupy a všetky v tej dobe platné opatrenia.

V apríli sme museli pre opatrenia zrušiť našu najväčšiu akciu - „Zahájenie 100 jarných kilometrov“ na Lietavskom hrade.

Po uvoľnení opatrení sme v júli mali možnosť pripraviť akciu - „Jánska vatra“, ktorou chceme v našej obci udržiavať tradície a zároveň podporiť kultúrny život.

3. - 5. júla sme zorganizovali zájazd na Pieňiny, kde sme okrem turistiky boli aj na splave Dunajca.

V auguste sme mali autobusový zájazd na Prechod Javorníkmi. Zájazd robíme spolu s turistami

Mikuláš 2019

Najvyššia hora Rakúska Grossglockner 3798 m. n. m.

Spomienka na lyžovačku rok 1985 (zlava K. Ďurkovský, L. Week, J. Barčiak, M. Dorica, Ľ. Štefaníková, O. Kasáková)

Turistický oddiel a zakladajúci členovia lyžiarskeho oddielu

z Hôrok už niekoľko rokov, vždy do inej časti Slovenska vhodnej na turistiku.

V auguste nás bola úzka skupina nášho oddielu v Rakúskych alpách na výstup na Grossglockner 3798 m. n. m. - najvyššiu horu Rakúska. Na to, že sme tento výlet zorganizovali narýchlo a bola to náročná turistika, podarilo sa nám vrchol šťastlivo zdolať.

Na október sme mali naplánovanú každoročnú akciu „Výstup na skalný Budzogán“, ktorá musela byť z dôvodu nových opatrení zrušená.

Tieto všetky akcie boli nami organizované a dlhodobo plánované. Okrem toho sa naši členovia individuálne zúčastnili aj na prechodoch či už vo Vysokých aj Nízkych Tatrách, no aj na iných pohoriach Slovenska. Naša domovina je krásna a aj prechádzkami v prírode objavujeme stále nové a nové úchvatné miesta. Nemusíme chodiť ďaleko, veď aj v našom okolí sú pekné miesta na turistiku a na pobyt v prírode.

Naša činnosť nie je zameraná len na samotnú turistiku. Je to aj údržba a udržiavanie poriadku pri altánku na Skalkách, ako aj pri oddychových miestach na Krieši a pri Hrade Lietava.

Na záver, by som chcel ešte spomenúť dve veci, ktoré súvisia s turistickým oddielom. Turistický oddiel využíva na svoju činnosť bývalú lyžiarsku chatu na vleku v Lietavskej Svinnej. Preto sme koncom augusta zorganizovali stretnutie so zakladajúcimi členmi lyžiarskeho oddielu. Touto akciou sme sa chceli všetkým tým, ktorí boli pri zrode Lyžiarskeho oddielu v Lietavskej Svinnej poďakovať za to, čo pre našu obec vo svojom voľnom čase vybudovali. Aj keď v dnešnej dobe je už vlek nefunkčný, vážime si ich úsilie pri budovaní tohto diela. Bola to pekná akcia, na ktorej pamätníci pospomínali na mladé časy a boli úprimne radi, že sa stretli.

Toto boli pozitívne veci z našej činnosti, no máme aj jednu negatívnu. V mesiaci máj nám niekto zrezal strom, na ktorom bola zavesená adrenalinová hojdačka nad našou obcou. Bola to hojdačka, ktorá bola známa po celom Slovensku, pritiahla ku nám mnoho ľudí, ktorí sa dozvedeli o našej obci. Najhoršie na tom je, že pre niekoho, komu sa to nepáčilo, padol celý zdravý buk o priemere 80 cm a dĺžke 23 m. To asi nebol milovník prírody, kto toto dokázal spraviť, pri tom stačilo odrezať iba lano. Členov turistického oddielu to neodradilo a už sa pripravuje nové miesto na hojdačku, ktorou by sme chceli nahradiť starú. Nová bude hlavne bezpečnejšia.

Všetci veríme, že v ďalšom roku sa nám podarí spraviť čo najviac turistických akcií a už nás nebudú trápiť obmedzenia z dôvodu pandémie.

Vladimír Jamečný

Zo života lesných pozemkových spoločenstiev

v obci Lietavská Svinná

V našej obci máme doteraz zaregistrované tri lesné pozemkové spoločenstvá (urbáre) a jedno združenie vlastníkov súkromných lesov (ZVSL).

Sú to: 1. LPS urbár Lietavská Svinná
2. LPS Biely Potok
3. LPS Kňazova Lehota
4. ZVSL Lietavská Svinná

Všetky tieto spoločenstvá (urbariáty) sú v zmysle zákona NR SR č. 97/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov vedené ako právnické osoby s právnou subjektivitou a sú založené zmluvou o spoločenstve, zápisom do registra spoločenstva. Zároveň sú uložené a vedené v Okresnom úrade Žilina na lesnom a pozemkovom odbore. ZVSL je založené podľa občianskeho zákonníka a ďalších predpisov a vyhlášok. Zákon o lesoch NR SR č. 326/2005 definuje odborné hospodárenie v lesoch ako povinnosť zabezpečiť hospodárenie prostredníctvom lesného hospodárskeho plánu a odborného lesného hospodára. Túto činnosť pre všetky naše pozemkové spoločenstvá zabezpečuje Ing. Róbert Sivčák, ktorý úlohy pri obnove, výchove, ochrane lesa ako aj ťažby lesa vykonáva profesionálne, tak, ako mu zákon ukladá. S jeho prácou sú všetky PS spokojné, nakoľko žiadne kontroly z úrovne OÚ lesného a pozemkového odboru nepreukázali nedostatky.

Taktiež sme povinní v zmysle zákona NR SR 314/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a vyhl. 121/2002 o ochrane pred požiarmi a požiarnej prevencii ochrane lesa ako aj zákona NR SR č. 124/2006

o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanoviť technika PO a BOZP. Túto činnosť pre naše PS zabezpečuje Mgr. Jozefa Rybáriková, s prácou ktorej sme taktiež spokojní.

1. LPS urbár Lietavská Svinná – hospodári na 302 ha (z toho je 167 ha lesných pozemkov a 135 ha pasienkov TTP), má 193 podielnikov, z toho 81 známych, 112 nezistených (neprededených).

V r. 2019 vysadili 1600 dubov a 600 smrekov a presadili 200 smrekov a 120 jedlí zo samonáletu. Ťažba bola zameraná len na kôrovcovú a vetrovú kalamitu v počte 1914 m³ drevnej hmoty (smrek a buk). Občanom (vlastníkom, podielnikom) bolo poskytnuté 184 m³ ako palivové drevo (smrek, buk, jedľa, borovica). Išlo o vývraty a samostatne stojace suché stromy v jednotlivých porastoch.

2. LPS Biely Potok – hospodári na pozemkoch o výmere 43,23 ha (z toho je 43,18 ha lesných pozemkov a 0,0526 ha TTP). Má 123 podielnikov s celkovým počtom 245 podielov. Obhospodarovaný majetok je vedený na LV 1542 č. parc. 1167/101 – lesné pozemky a LV 1630 č. parc. 2248 TTP. V r. 2019 bolo vyťažených 1008,06 m³ drevnej hmoty (smrek, buk, vlákna). Jednalo sa o kalamitné drevo. Nebola uskutočnená žiadna plánovaná ťažba.

3. LPS urbár Kňazova Lehota – hospodári na celkovej výmere 59 ha (z toho predstavujú 50 ha lesné pozemky a 9 ha TTP). Počet členov 68. Počet podielov 88.

V r. 2019 bolo vyťažených 32 m³ (smrek, sucháre), nebola uskutočnená žiadna plánovaná ťažba.

4. ZVSL Lietavská Svinná – hospodári na výmere 178 ha lesov. Počet členov združenia je 300. Počet neznámych vlastníkov je cca 20 %, čo predstavuje 60. V r. 2019 bolo vyťažených 745 m³ (z toho 175 m³ kalamita a 570 m³ plánovaná ťažba (buk). V uplynulých rokoch až po súčasnosť sa realizuje ťažba drevnej hmoty v dôsledku kalamity spôsobenej škodcami. Miznú hektáre stromového porastu, a to platí aj u nás vo všetkých LPS. Podľa lesníkov je najväčším škodcom lykožrút smrekový. Ten od roku 1960 poškodil na Slovensku cca 27 mil. stromov. Významným škodcom je aj podkôrnik dubový a lykožrút lesklý. Z hubových ochorení je to podpňovka.

Základnou ochranou lesa je okamžité odstránenie napadnutých stromov z porastu a ich rýchle spracovanie, v dôsledku čoho sa v lesoch, takpovediac zo dňa na deň, vyskytnú rozsiahle holé plochy, ktoré vidíme aj v našich porastoch. Naše lesy potrebujú pomoc človeka, či už to bude zlepšovanie zdravotného

stavu lesov pomocou rôznych opatrení, alebo postupnou premenou porastov na vekovo aj druhovo rozmanité odolnejšie lesy. Na to je však potrebný určitý čas.

Chceme poprosiť tých, ktorí ešte nemajú vyriešené vlastnícke práva a podiely zapísané na LV v katastri nehnuteľnosti, aby tak čo najskôr urobili. Výbory všetkých lesných pozemkových spoločenstiev vám budú v týchto veciach nápomocné.

Zároveň sa ospravedlňujeme, že tento rok, marec 2020, nebolo uskutočnené plánované valné zhromaždenie z dôvodu pandémie Covid-19.

Na záver nám dovoľte, aby sme sa poďakovali všetkým vlastníkom a podielnikom ako

aj jednotlivým členom výborov za doteraz vykonanú prácu, ktorá nie vždy je ľahká. Prosíme tiež mladých vlastníkov, podielnikov, aby sa pripravovali na prevzatie vedenia do jednotlivých výborov PS, k nahradeniu doterajších členov výborov.

Za LPS urbár Liet. Svinná: Janka Sul'ovská - predseda
Za LPS urbár Biely Potok: Ing. Miroslav Dolinajec - predseda
Za LPS urbár Kňazova Lehota: Anton Matiaška - predseda
ZVSL Liet. Svinná: Anton Matiaška - predseda

LPS urbár Lietavská Svinná

Vážení občania,
prihováram sa Vám za LPS urbár Lietavská Svinná. Veľmi ma mrzí, že pár dní pred konaním valného zhromaždenia, bola vyhlásená karanténa a pre pretrvávajúci nepriaznivý epidemický stav sa už tento rok ani neuskutoční. Na valnom zhromaždení sa schvaľuje aj výplata dividend, preto ich výplatu aj s valným zhromaždením presúvame na rok 2021, vtedy nás snád' už COVID-19 nebude obmedzovať. Chceme využiť túto možnosť a vyzvať občanov, aby si prededili urbársky majetok a mohli si uplatniť nárok na výplatu dividend. V evidencii, ktorú vypracoval Ing. Milan Grečnár sú uvedené mená vlastníkov, podiel v merkách a pravdepodobní dedičia. Je dôležité si uvedomiť, že vlastníci sú narodení pred rokom 1880 a už sa nejedná o starých otcov, ale o prastarých otcov a je dôležité poznať ich meno. Potvrdenie o vlastníctve vydám na požiadanie.

Občanom ponúkame vývraty a jednotlivo stojace suché stromy na samovýrobu palivového dreva. Povolenie Vám vystaví podpredsedníčka LPS urbár Emília Melišková. Upozorňujeme, že vstup do lesa s motorovou pílou je na vlastnú zodpovednosť a len s platným oprávnením používať pílu.

Za seba chcem povedať, že nie som prívržencom ťažby dreva, ale lykožrút ničí stromy a LPS urbár je zo zákona povinný túto kalamitu vyťažiť. Obnažené miesta sa snažíme vysadiť, čo najskôr, aby sme zabránili erózii svahov. Chceme vypestovať pestrejší les, ktorý bude odolnejší proti škodcom a klimatickým zmenám, ktoré už prebiehajú.

Všetkým Vám prajem veľa zdravia, pevné nervy na zvládnutie obdobia s obmedzeniami, lebo aj od nášho prístupu a dodržiavania nariadení závisí, od kedy budeme môcť žiť normálny život.

Janka Sul'ovská, LPS urbár Lietavská Svinná

Polovnícke združenie „POLANA“

Naše polovnícke združenie má sídlo v Podhorí. Obhospodaruje poľovný revír, ktorého výmera je necelých tritisíc hektárov. Jeho história je bohatá a siaha do končiacich rokov 19. a prvých rokov 20. storočia. Vo svojich spomienkach horár Adam Danko spomína na časy dávno minulé. Odkaz toho zaničeného a lesu oddaného človeka je inšpirujúci aj pre dnešné generácie.

Strážovská vrchovina, v ktorej leží aj náš poľovný revír, bola aj pred sto rokmi porastená prevažne bukom, jedľou a na južných srážach borovicou. Majiteľmi lesov, z ktorých je náš poľovný revír, boli rakúski a maďarskí šľachtici, ako Von Han, gróf Pongráč, Andaházi a iní. Neskôr šli tieto lesy do vlastníctva baróna Poppera, grófa Ballestréma a po prevedení segregácie a zrušení poddanstva do majetku bývalých poddaných, takzvaných urbárov od roku 1848, ako urbár Babkov, Podhorie a urbár Lietavská Závadka.

Vyskytovala sa tu srnčia zver, diviacia zver, zajac, liška, kuna, divá mačka, jazvec. Jelenia zver sa vyskytovala ojedinele. Prvý kus bol oficiálne ulovený poľovníkmi v roku 1916 v Bukovinkách. Jelenia zver sem prichádzala od roku 1916 a jelene po ruji odchádzali na iné lokality. Horár spomína aj výskyt medveďa, ktorý mal v Podhorí zabiť jalovicu, jedným dychom dodáva, že táto informácia nemusí byť spoľahlivá.

Poľovné právo vykonávali v urbárskych aj panských horách páni, u ktorých slúžili pánski hajníci. Neskôr, na prelome storočí, sa začínajú prenajímať pozemky na poľovačku, a tak v spomínaných lokalitách poľujú páni zo Žiliny. Ako domáci poľovníci sa spomínajú Dankovci, Ryboňovci, Gregušovci a vtedajší

hájníci Pomelek, Šálek, Lukačka a ďalší.

Koncom 1. svetovej vojny bol úpadok morálky. Poľovalo sa rôzne. Časti chorára si prenajíмали jednotlivci, čo trvalo do roku 1919, kedy sa obnovujú poriadky vo veci poľovného práva, vznikajú dražby na urbárske aj obecné revíry. V Babkove si revír prenajímajú Zavadzanovci, Ondrejkovci, v Podhorí Dankovci, Ryboňovci a Gregušovci. V Lietavskej Závadke (vtedy Sunekovej) mal poľovné právo mäsiar zo Žiliny a ďalší mešťania.

V tridsiatych rokoch 20. storočia sa pomery v poľovníctve konsolidujú. Pánske lesy odkupujú urbárske spoločenstvá v Podhorí, Babkove, Ilovom, Hradnej a Zbýňove. Starostlivosť o lesy v tom období prevzalo lesné oddelenie Okresného úradu v Žiline, kde v tej dobe pracoval aj Adam Danko. Takto opisuje A. Danko vznik revíru „Podhorie“, ktorý ostal doteraz. A tu sa niekde začína história nášho poľovníckeho združenia. V tejto podobe žili a pracovali členovia poľovníckeho združenia Poľana so sídlom v Podhorí do roku 1973. V tomto roku došlo rozhodnutím Okresného národného výboru, odboru poľnohospodárstva a vodného hospodárstva k zlúčeniu s poľovníckym združením Drienovica so sídlom v Lietave. Vznikol poľovný revír „Patúch“ so sídlom v Lietave. Boli to nové vzťahy, noví ľudia a radi sa k nim vraciame. S úctou spomíname na vzácných ľudí ako boli napr. pp. Ľudovít Chmulík, Jaroslav Grečnár, Jozef Grečnár, Milan Gažúr, Adolf Barčiak a mnohí ďalší, dnes už páni v najlepších rokoch.

V roku 1993 sme sa rozdelili na pôvodné združenia, priateľstvá však ostali.

Poľovnícke združenie Poľana má stálych členov a niekoľko čakateľov na členstvo v PZ. Poľovný revír je zaradený do jelenej oblasti a pre existenciu združenia je stanovená minimálna výmera 2000 ha. V súčasnosti máme 2990 hektárov a patria sem chotáre obcí Babkov, časť Brezian, Lietavská Závadka, Kľače, časti chotárov Kamenná Poruba, Kanská, Rajec, Rajecké Teplice, Podhorie a Zbýňov.

Zo zakladateľov pôvodného združenia už nepoľuje nikto. Úcta a vďaka za to, čo vybudovali, ako sa starali o les, polia, prírodu patrí lesníkovi a bývalým členom, ktorí tu pôsobili. Naším starým rodičom, ktorí lesy založili.

V minulosti k aktívnym poľovníkom a funkcionárom patrili Vladimír Súlovec, Milan Gažúr, František Ryboň, Rudolf Ryboň, Adam Danko, Rudolf Danko, Jozef Danko, Ivan Danko, Adolf Chrenko, Jozef Imrišek, Anton Súlovec a ďalší. Títo o rozvoj poľovníctva zaslúžili členovia, majú dnes svojich pokračovateľov v Babkove, Podhorí, Lietavskej Závadke, Brezanoch či Zbýňove.

K hlavným činnostiam poľovníckeho združenia patrí ochrana životného prostredia ako prirodzeného prostredia žijúcich spoločenstiev, ďalej ochrana zveri pred nepriaznivými činiteľmi, starostlivosť o zver v zimnom období, jej chov, príprava krmiva, výstavba zariadení a v neposlednom rade aj selekcia zveri. Združenie organizuje na požiadanie brigádnickú činnosť pre potreby vlastníkov poľnohospodárskych a urbárskych spoločenstiev.

Potrebné sú tiež práce pri výstavbe poľovníckych zariadení, ich údržba a pod. Členovia sa však môžu vyžiť hlavne pri individuálnych a spoločných poľovačkách. Poľovníctvo je náročný koníček, vyžaduje veľa času, práce a sebazvedávania.

Jún – mesiac poľovníctva a ochrany prírody je príležitosťou na organizovanie spoločenských posedení pre členov, ich rodinných príslušníkov, zástupcov spoločenstiev a obcí. V uplynulých rokoch sa stal obľúbeným poľovnícky ples.

Prevládajúcimi, prirodzene rozšírenými lesnými spoločenstvami sú bučiny. Vo vyšších polohách prevládajú jedľovo-bukové spoločenstvá s vyšším zastúpením ihličnatých drevín.

Rastlinstvo územia sa vyznačuje bohatou a pestrú vápencovou flórou so zastúpením náročných teplomilných i horských a vysokohorských druhov. Sú tu prítomné viaceré západokarpatské a karpatské endemity a subendemity ako poniklec slovenský, klinček včasný, klinček lesklý, soldanelka karpatská, kostrava tatranská, večernica snežná, kurička vápencová, chrastavec Kitabelov a panónsky, či endemit bodliak kopcový.

Živočíšstvo oblasti predstavujú prevažne druhy zóny listnatých lesov, menej stepného bezlesia. Zo vzácných druhov živočíchov sú to napríklad jasone – červenooký a chochlačkový, vidlochvosty – feniklový a ovocný. Vyskytuje sa tu mlok, užovka stromová i hladká, sokol myšiar, sokol lastovičiar, myšiak hôrny, jastrab veľký, včelár obyčajný. Na území žije krkavec čierny, skaliar pestrý. Z veľkých šeliem sa v oblasti vyskytuje medveď a rys, ktoré sú chránené. Výskyt

medveďa je pomerne častý. Z poľovnej zveri je tu jelenia, srnčia a diviacia zver. Na ústupe je zajac, bažant, sluka, jariabok. Za všetkým je človek. Príčin je viacero: kolektívizácia a veľkoplošné hospodárenie, chemizácia, likvidácia životného prostredia a iné. Hniezdi tu holub hrivnák, straka, sojka a ďalšie. Mnohé z nich, žiaľ, už rušné a zmenené prostredie opustili. Škody na drobnej zveri spôsobuje jazvec a liška, ktorá zavíta aj do dedinských kurínov.

V súčasnom období je prirodzené prostredie značne vyrušované činnosťou človeka. Motorky a autá jazdia po lese a narušujú životný cyklus zveri. Časté párty v lesoch, ale aj inde rušia zver. Táto sa prispôbuje podmienkam a mení životný rytmus. Za potravou vychádza spravidla v noci a spôsobuje škody na poľnohospodárskych a lesných kultúrach. Na konci zimy a na jar sa hory „hemžia“ ľuďmi, ktorí hľadajú zhody jelenej zveri. Ide o činnosť, na ktorú musí byť vydané povolenie na lov. Zbieranie zhodov prináleží

užívateľovi poľovného revíru aj ako informačná databáza pre posúdenie kvality populácie jelenej zveri v príslušnom revíri. Za neoprávnený zber zhodov môže byť uložená pokuta až do výšky 3 000 € v prípade fyzickej osoby a u právnickej osoby od 5 000 do 15 000 €.

Táto sa prispôsobuje podmienkam a mení životný rytmus. Za potravou vychádza spravidla v noci a spôsobuje škody na poľnohospodárskych a lesných kultúrach.

Veľkým problémom sú motorové vozidlá. Treba dodať, že takéto konanie má protispoločenský charakter. Zákon o lesoch, zákon o ochrane prírody, zákon o poľovníctve zakazuje jazdu na motorke, štvorkolke, motorovom vozidle po lesných a poľnohospodárskych pozemkoch s výnimkou takých činností, ktoré sú spojené s ich obhospodarováním. Trestný zákon klasifikuje takéto konanie ako trestný čin, kde je trestná sadzba podľa povahy konania najmenej jeden rok odňatia slobody. Navyše touto cestou sa môže prenášať aj africký mor ošípaných. Choroba, ktorá postihuje domáce ošípané a diviaka.

Apelujeme preto na všetkých pokrokových ľudí, všetkých, ktorým záleží na ochrane prírody a krajiny, aby sa touto otázkou zaoberali, vstúpili svojim blízkym aj širokému okoliu význam lesov pre človeka. V mnohých prípadoch sú to miestni jednotlivci a skupiny. Veľkým problémom sú aj znečistené potoky, v ktorých bol kedysi dávno život. Niektorí nezodpovední obyvatelia vypúšťajú do nich svoje odpady (žumpy, septiky).

Ďalším problémom je pytliactvo. Je staré ako

samo poľovníctvo. Malo a má rôzne príčiny. V minulosti šlo o zabezpečenie potravy pre rodinu, ale nemuselo to byť len z tohto dôvodu. Pohnútky novodobých pytliačov sú rôzne. Ide o nekontrolované zabíjanie bez ohľadu na druh zveri a ročné obdobie. V hre sú peniaze za divinu, tofej a pod. Aj v našom združení sa vyskytli prípady pytliactva, ktoré nebolo odhalené. Torzá nájdenej ulovenej zveri sú svedectvom týchto novodobých tyranov.

Veľa zveri nám hynie pod kolesami motorových vozidiel, pri jarňom kosení pasienkov ale aj na železnici.

O poľovníkoch, poľovníctve by sa dalo veľa písať. Majú svoju osvetu, názvoslovie, tradície, ktoré ak sa dodržiavajú, majú takmer kultovú podobu. Pôsobivé je pasovanie za poľovníka, lovca určitého druhu zveri. Svoje čaro má tzv. „Poľovníka života beh“ – je to oslava životných míľnikov (svadba, narodenie, životné jubileá a rozlúčka s poľovníkom). Svoju činnosť vykonávajú podľa zákona a zväzových predpisov. Dá sa povedať, že je to stavovská organizácia, v ktorej musia existovať korektné vzťahy, silná disciplína a seba-disciplína, zmysel pre poriadok, kolektívny duch. Mnohí sa na poľovníctvo dívajú ako na zábavu, chodenie po lese a strieľanie na všetko a kedykoľvek. Je to úplne inak. Ani poľovníci nie sú rovnakí.

Ruský spisovateľ I. S. Turgenev o nedostatkoch poľovníkov napísal: „Nie je pravým ani dobrým lovcem, kto nechce zavčas vstávať, kto nemá trpezlivosť a hnevá sa pre každú nepríjemnosť na love, kto sa hnevá, ak nájde málo zveri, kto je lakomý a šetrí

strelivo, kto strieľa na vzdialenosť cez sto krokov...”

Paralelu týchto slov možno hľadať aj v riekankách, ktoré majú svoju tradíciu, napr. „Česť svojmu, poľovník vždy mužne bráň, prírodu a jej tvory pevne chraň, poľovnícky lov a konaj ako sa sluší, poľovníkom buď vždy telom aj dušou“. V kontexte tohto citátu možno hovoriť aj o etickom kódexe poľovníka. Základnou farbou poľovníckeho obliekania je zelená, hnedá, šedá farba a ich kombinácia.

Existuje jedna pekná poetická tradícia. Sú to tzv. „Vianoce zveri“. Majú ho v Českej republike. Je nepísaným poľovníckym zákonom, že cez vianočné sviatky musí byť v revíri do krmelcov, zásypov, korýtok založené krmivo. Nachystajme zveri ešte vianočný stromček! Na Štedrý deň sa v revíri v blízkosti niektorého krmoviska prizdobí stromček – zavesia sa kúsok repy, mrkvy, jabĺčka, klasy kukurice, otiečky sena, loj pre drobné vtáctvo, orechy a pod. Rozsvieti sa sviečka, poľovník postojí, popremýšľa, a potom i zveri dopraje kludné vianočné sviatky. Počas Vianoc by mal byť pokoj zbraní.

Členovia združenia sa vzorne starajú o zver v čase núdze. Ročne pripraví viac ako 130 q objemového krmiva, 40 q jadrového krmiva a 60 q dužinatého krmiva. Ako už bolo povedané, hlavnou zverou

v poľovnom revíri je jelenia zver, srnčia a diviacia zver. Ročne lovíme okolo 70 kusov jelenej zveri, toľko a viac diviačej zveri a okolo 20 kusov srnčej zveri. Na zajace a bažanty už nepoľujeme. V roku 1983 bol v Patúchu ulovený rys, ktorý sa tiež v našich podmienkach vyskytuje. Každoročne zaznamenávame výskyt medveďa, ktorý k nám prichádza na prechodné obdobie.

Prajem si, aby bolo medzi nami viac tolerancie, úcty k sebe, k prírode, všetkému, čo nás obklopuje. Aby sa vrátil povestný zdravý rozum našich predkov, ktorí sa tak vzorne starali o pôdu, les, prírodu, vodu. Vedeli a poznali súvislosti spolunažívania človeka s prírodou. Aby postavenie poľovníctva a zveri v koncepciách rozvoja poľovníctva bolo riešené ako súčasť prírodných ekosystémov v rámci tvorby a ochrany životného prostredia, zachovania biodiverzity, v súlade so záujmami ochrany prírody a krajiny, pri rešpektovaní potreby ochrany poľnohospodárskej a lesnej výroby pred škodami spôsobenými zverou.

PhDr. Miloslav Súlovec, predseda PZ Poľana

(Zdroj informácií: Slovenská agentúra pre životné prostredie, Koncepcia rozvoja poľovníctva, Jaromír Kovařík, Tradice v myslivosti, Vega, Praha 1996)

Štatistika

Obec Lietavská Svinná – Babkov
eviduje k 30. 11. 2020
1711 obyvateľov a to
1074 v Lietavskej Svinnej
a 637 v Babkove.

Narodili sa

Sofia Velasová
Alica Koňárová
Viktor Brezáni
Miroslav Košturiak
Leo Zavadzan
Šimon Hriník
Oliver Babčaník
Michaela Dorčíková
Timotej Rabčan
Rebeka Súlovská
Ráchel Slotová
Patrik Smolka
Eliška Becíková
Dominik Bakus

Opustili nás

Jozef Barčiak
Milan Cibulka
Alfonz Dolinajec
Viliam Ďurkovský
Adolf Jamečný
Jozef Kasák
Lidia Majerčinová
Jozef Matiaška
Klotilda Melišíková
Františka Nižná
Gejza Ondrejka
Mária Ondrová
Stanislav Pekár
Milan Štaffen
Oto Štefánik
Martina Štefániková

Jubilanti v roku 2020

Adolf Barčiak 85
Augustín Barčiak 80
Milan Barčiak 80
Miroslav Barčiak 80
Jozef Benko 70
Anna Biháryová 85
Jaroslav Cibulka 80
Jozef Chaban 92
Jaroslav Gažúr 80
Mária Gažúrová 85
Milan Grečnár 70
Aurélia Kasáková 92
Mária Marková 80

Klotilda Melišíková 94
Milan Melišík 80
Františka Nižná 91
Gejza Ondrejka 85
Olga Ondrejková 90
Drahoslava Santusová 60
Františka Sedliaková 94
Božena Štefániková 70
Irma Štefániková 80
Ludmila Štefániková 70
Valér Štefánik 80
Marta Šimúnová 92
Melánia Zjavková 70

Jaroslav Gažúr

Mária Marková

Anna Biháryová

Olga Ondrejková

Františka Sedliaková

Irma a Valér Štefánikovi

Aurélia Kasáková

Milan Melišík

Milan Barčiak

Fašiangy 2020 v Lietavskej Svinnej

DFS Cibulník Lietavská Svinná

Fašiangová krásavica

FS Doliny z Kňazovej Lehoty

Feriho špeciality

Šišky od Marišky

Prvé sväté prijímanie 2020

Milí moji,

všetci prežívame mimoriadne (zvláštne) obdobie, keď sa s neistotou a tiež objektívnymi obavami pozeráme a zamýšľame, čo nám prinesie budúcnosť. Ako to poznačí a ovplyvní ďalšie týždne, či mesiace nášho života. Od veľa ľudí sme mohli počuť, že v takejto, alebo aspoň podobnej situácii, akú prežívame teraz, sme ešte nikdy neboli. Je to pre nás všetkých úplne nová skúsenosť. Avšak z histórie vieme, že ľudstvo sa ocitlo ešte v oveľa zložitejších životných okolnostiach (svetové vojny, prírodné katastrofy, Veľký mor, cholera, pravé kiahne či španielska chrípka, osýpky, zimnica – malária a pod.) Preto si nezúfajme, aj keď máme teraz určité obavy. My kresťania však máme byť ľuďmi nádeje! Z teologického hľadiska vieme, že nič nie je náhoda. Všetko má svoju príčinu a nejaký význam. Daná situácia môže byť pre nás veľkou životnou skúškou i výzvou, ako sa polepšiť a zdokonaľovať, napríklad v pokore, trpezlivosti, ohľaduplnosti, odpúšťaní, v zanechaní hriechov a konaní pokánia, v láske k Pánu Bohu i službe, resp. pomoci našim blíznym, v konaní skutkov duchovného i telesného milosrdenstva, myslieť hlavne na tých najzraniteľnejších v rodine, vo svojom okolí, či v spoločnosti.

Čo sa týka nášho farského života, niektoré akcie sme museli zrušiť, iné preložiť a o iných ešte len budeme rozhodovať. Ale v každom prípade je to čas, kedy máme prehľbiť svoj vzťah k Bohu.

Jeden príbeh hovorí o malom dieťati, ktoré cestovalo samo lietadlom, zaujalo svoje miesto, vytiahlo omaľovánku a začalo si maľovať svoje obrazy. Lietadlo sa vznieslo a let prebiehal pokojne až do chvíle, kým neprišla búrka, kým neprišli turbulencie a bolo zaujímavé sledovať reakcie rôznych ľudí, pasažierov. Jedni sa modlili, iní sa báli, ďalší mali strach, mali stres a to dievčatko si pokojne vymaľovávalo svoju omaľovánku. Jedna pani, ktorá sedela blízko tohto dievčatka, sa k nemu nahla a pýta sa ho: „Ty sa nebojíš? Nemáš strach?“ a dievčatko pokojne hovorí: „Nebojím, pilotom tohto lietadla je môj otec.“ Keď do nášho života prichádzajú chvíle, kedy máme strach, keď strácame istotu, keď prichádzajú situácie a vidíme, že my to nemáme v rukách, tak tiež môžeme sledovať rôzne reakcie ľudí. Niektorí sa boja, majú strach – a aj veriaci ľudia majú strach. Strach v istom zmysle je prirodzený. Je prirodzené, keď sa niečoho obávame. Ale taktiež vieme aj to, že pilotom lietadla toho nášho životného letu je Pán Boh.

Nezabúdajme, že sviatky Vianoc nám prinášajú najväčší dar pre náš život. Boh nám dáva veľký dar vo svojom synovi Ježišovi. On nám dáva radosť a pokoj aj pre ten náš život.

V duchu, srdcom a modlitbách s Vami spojený
Váš duchovný otec Daniel